

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

За інформаційної підтримки
Філії акціонерного товариства
"Національна суспільна телерадіокомпанія України"
"Одеська регіональна дирекція"

МІЖКУЛЬТУРНА КОМУНІКАЦІЯ В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО ДІАЛОГУ: СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів

III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
23-25 травня 2024 року

Одеса • Олді+ • 2024

5. Що таке нейронні мережі та де їх використовують? URL: <https://incrypted.com/ua/shcho-take-nejromerezhi/> (дата звернення: 11.04.2024).

6. Як медіа використовують штучний інтелект та що з цим не так. URL: <https://speka.media/yak-media-vikoristovuyut-stucnii-intelekt-ta-shho-z-cim-ne-tak-poemqu> (дата звернення: 10.04.2024).

7. Як журналісти застосовують штучний інтелект у своїй роботі? Перший глобальний огляд. URL: https://texty.org.ua/fragments/98062/Jak_zhurnalisty_zastosovujut_shtuchnyj_intel_ekt_u_svojij-98062/ (дата звернення: 06.04.2024).

8. Lupei Maksym, Mitsa Alexander, Repariuk Volodymyr, Sharkan Vasyli. Identification of authorship of Ukrainian-language texts of journalistic style using neural networks. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies. 2020. № 1/2 (103). P. 30–36.

СПЕЦИФІКА ІНТЕРВ'ЮВАННЯ ПОЛІТИКІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Валентина Стекольщикова,

кандидат наук із соціальних комунікацій,

доцент, завідувачка кафедри журналістики та філології

ПЗВО «Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика».

Даріна Мельничук,

здобувачка 2 курсу, спеціальності «Журналістика» ПЗВО

«Міжнародний класичний університет імені Пилипа Орлика»

Анотація. Розглянуто основні критерії та особливості проведення інтерв'ю з представниками влади під час війни. Проаналізовано поведінковий портрет інтерв'юєра та актуальність суспільно важливого інтерв'ю.

Ключові слова: інтерв'ю, політика, війна, інформаційний продукт, інтерв'юєр.

Постановка проблеми. У сучасних реаліях Україна виборює свою незалежність та свободу, тому тема національної політики є невід'ємною частиною життя кожного свідомого українця. Сьогодні політичні діячі, що представляють органи влади, є джерелом офіційної інформації. Миколаївщина зазнала окупацію, пекельних боїв та масованих ракетних обстрілів, тому розмови про цю територію України, на жаль, є актуальними. Медійники, в свою чергу, повинні конструктивно доносити інформацію про всі аспекти та особливості воєнного, політичного та суспільного життя на цій території, зокрема проведення інтерв'ю з політиками прифронтових територій.

Так питанням інтерв'ювання, в цілому, займався ряд дослідників, зокрема видам інтерв'ювання приділили увагу в своїх працях І. Пінчук, О. Гоян, В. Лизанчук, Ю. Кияшко, тощо. Відповідаючи на вимогу часу, перевели у воєнну площину свої дослідження Є. Соломін та П. Дворянин. Але, ми у своєму дослідженні, актуалізуючи цю тему, торкнемося питання у розрізі регіонального інтерв'ювання, у конкретній прифронтовій області.

Мета і завдання. Акцентувати увагу на таких особливостях комунікацій, як інтерв'ювання під час війни. Визначити основні структурні компоненти, на які варто звернути увагу під час інтерв'ювання політиків у воєнний час.

Виклад основного матеріалу. Спробуємо віднайти відповіді у нашому дослідженні на ряд важливих питань щодо інтерв'ювання політиків під час війни.

Які жанрові особливості інтерв'ю може використовувати інтерв'юєр під час комунікації з політиком? Формат інтерв'ю може мати різний вигляд, це може бути ділова розмова з одним політичним діячем, або прес-конференція, на яку запрошено декілька представників ЗМІ. У свою чергу, сучасні учені детермінують інтерв'ю як жанр новинної журналістики, до типів якого відносяться інтерв'ю-конфронтація, інтерв'ю-прес-

конференція, власне інтерв'ю з ключовою особою, інтерв'ю-діалог, інтерв'ю-монолог тощо [6, с. 309]. Водночас, М.Василенко називає інтерв'ю інформаційним жанром, а серед форм – колективне інтерв'ю (круглий стіл, прес-конференція), інтерв'ю-монолог (як форма – офіційний протокол), інтерв'ю-звіт, портретне інтерв'ю (нарис інтерв'ю), гумористичне інтерв'ю тощо [1, с. 161–170].

Як зі звичайного інтерв'ю зробити актуальний та суспільно важливий інформаційний продукт? Діалог інтерв'юєра та політичного діяча має включати в себе гострі та цікаві теми. Але, вимоги воєнного часу говорять також і про «безпечне» інтерв'ювання, тобто оприлюднення інформації, що не завдасть шкоди. Дослідниця Н. Симоніна розмірковує про журналістське інтерв'ю у такий спосіб: «Інтерв'ю журналіста зі співрозмовником є розмовою двох людей не просто заради обміну відомостями, а з метою створення нового інформаційного продукту – актуального, суспільно важливого, призначеного для публікації» [7, с.180].

Як журналісту правильно та коректно подати інтерв'ю у воєнний час? Під час інтерв'ю журналіст зобов'язаний дотримуватися усіх встановлених правил та рекомендацій. Варто зазначити, що є речі які журналіст не має права подавати своїй аудиторії, через воєнний час. Якщо інтерв'юєр ставить питання стосовно військової теми, то повинен розуміти що за публікацію відповідей несе відповідальність і інтерв'ююваний і він сам. Оскільки «зайва» інформація може завдати, як психологічної, так і фізичної шкоди мирному населенню.

Як часто та яким ЗМІ політичні діячі України дають інтерв'ю під час повномасштабної війни? Після повномасштабного вторгнення більшість українських політиків ведуть активну діяльність в інформаційному просторі, та все частіше погоджуються на інтерв'ю для мас-медіа. Якщо посылатись на аналітичний портал «Слово і діло», то президент України Володимир Зеленський почав давати інтерв'ю журналістам за тиждень після повномасштабного вторгнення росії. А 1 березня 2022-го були інтерв'ю для

CNN (США) та Reuters (Британія), 8 березня – для американського телеканалу ABC News, 10 березня – для німецьких Bild та Die Zeit. З початку повномасштабної війни президент України дав понад сотню інтерв'ю іноземним та українським журналістам. В середньому щомісяця 6 ексклюзивних інтерв'ю та жодного місяця без інтерв'ю. Практично 97% комунікації В. Зеленського відбувається із іноземними журналістами. Частка інтерв'ю для українських ЗМІ становить лише 7%. З вітчизняних ЗМІ О. Зеленський найчастіше спілкувався із «плюсами» та ICTV – по два інтерв'ю. Зокрема, на 1+1 вийшло велике інтерв'ю із президентом у рамках спецпроекту Дмитра Комарова «Рік. За кадром» [9].

Якщо аналізувати політиків Миколаївщини та місцеві ЗМІ, то голова Миколаївської ОВА Віталій Кім неодноразово давав інтерв'ю інтернет-виданню «НикВести» та телерадіокомпанії «МАРТ» [2; 3].

Міський голова Миколаєва Олександр Сенкевич давав інтерв'ю українському регіональному суспільному телеканалу «Суспільне Миколаїв» через місяць після повномасштабного вторгнення [5].

Також інтернет-виданню «НикВести» давав інтерв'ю генерал-майор Збройних сил України Дмитро Марченко, майже через рік після повномасштабного вторгнення. [4]

Кожен, хто дає інтерв'ю повинен розуміти, що його слова уже не піар, а можуть як допомогти, так і завдати шкоди країні під час війни. Розвідка країни агресора також читає українські ЗМІ, аналізує усі події, що відбуваються на нашій території та проводить інформаційні операції проти України [8].

Висновки. Отже, під час інтерв'ювання політичного діяча, інтерв'юєру варто звернути увагу на такі особливості, як актуальність, коректна подача та формат вашого інтерв'ю. Обирайте гострі та суспільно важливі теми, які будуть цікаві глядачам. Також варто не забувати про вимоги воєнного часу і про «безпечне» інтерв'ювання, яке не завдасть шкоди мирному населенню.

Література:

1. Василенко М. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі : монографія. Київ : Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2006. 238 с.

2. Віталій Кім відвітував про роботу Миколаївської ОВА у 2023 році. *НукВести* : веб-сайт. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DJtRIiki0I8> (дата звернення 03.04.2024).

3. Віталій Кім про бюджет виживання, провал ТЕЦ та обшуки в дитячій лікарні. *ТПК МАРТ* : веб-сайт. URL: https://www.youtube.com/watch?v=-nGz3uVO_wQ (дата звернення 03.04.2024).

4. Генерал Марченко о наступлении РФ / контрнаступление ВСУ / освобождение Крыма / Николаев. *НукВести* : веб-сайт. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9-50ibgSkqM&t=2206s>

5. Інтерв'ю Миколаївського міського голови Олександра Сенкевича. *Суспільне Миколаїв* : веб-сайт. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=8ikoSbaHknI>

6. Калита О.А. Жанрові особливості інтерв'ю на сторінках українських онлайн видань. *Вчені записки ТНУ ім. В. І. Вернадського. Сер. Філологія. Журналістика*. 2023. Т. 34. С. 308 –312.

7. Симоніна Н. Класифікація сучасного телевізійного інтерв'ю. *Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. Філологія. Соціальні комунікації*. 2012. Вип. 27. С. 180 –184.

8. «Ухіялент» – москва проводить чергову інформаційну операцію проти України. *Головне управління розвідки Міністерства оборони України* : веб-сайт. URL: <https://gur.gov.ua/content/ukhyliant-moskva-provodyt-cherhovu-informatsiinu-operatsiiu-protu-ukrainy.html> (дата звернення 03.04.2024).

9. Як часто та яким ЗМІ дає інтерв'ю Зеленський під час повномасштабної війни? *Слово і діло* : веб-сайт. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2023/11/25/infografika/polityka/yak-chasto-ta-yakym->

zmi-daye-intervyu-zelenskyj-povnomasshtabnoyi-vijny (дата звернення:
03.04.2024).

ОСОБИСТІСНИЙ ВИМІР МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА ЗЛАМІ XIX-XX СТОЛІТЬ: КЕЙС АЛЕКСАНДРА БРЮКНЕРА

Євген Горб

здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
за спеціальністю 034 Культурологія
Маріупольського державного університету,
запрошений дослідник
Французького Центру Досліджень в
Гуманітарних і Соціальних Науках (CEFRES)
ORCID: 0000-0002-9782-9194

***Анотація.** Публікація окреслює основні вектори діяльності польсько-німецького славіста Александра Брюкнера як посередника у просторі наукового діалогу Центрально-Східної Європи періоду останньої третини XIX – першої половини XX століття. Увага зосереджується на педагогічній, науково-організаційній та видавничій активності А. Брюкнера, яка значною мірою сприяла розгалуженню мережі наукових контактів між європейськими вченими.*

***Ключові слова:** Александер Брюкнер, міжкультурна комунікація, науковий діалог, славістика, історія культури.*

Постановка проблеми. У 2024 році європейська наукова спільнота відзначає 85-ту річницю смерті одного з фундаторів славістики як міждисциплінарного напрямку наукових студій, філолога та історика культури Александра Брюкнера (1856-1939). Низка меморіальних заходів та наукових